

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії,
права та міжнародних відносин
Ю.В. Подрез
«01» вересня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЮРИДИЧНА ЛОГІКА

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань: 08 Право
спеціальність: 081 Право
освітньо-професійна програма: Право
Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту історії, права
та міжнародних відносин
«31» серпня 2021 р.
Голова: Моцак С.І., кандидат
педагогічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Юридична логіка
Викладач	Кучук Андрій Миколайович, доктор юридичних наук, професор
Профайл викладача	https://law.sspu.edu.ua/media/attachments/2021/02/12/kuchuk3.pdf
Конт. тел.	+38 (0542) 685-992
E-mail:	kucshuk@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	https://dl.sspu.edu.ua/course/view.php?id=6287
Консультації	https://law.sspu.edu.ua/studentam/konsultatsii-vykladachiv

Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Юридична логіка» є нормативною та сприяє формуванню навичок правильного мислення.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правила та закони логічного мислення.

Міждисциплінарні зв'язки: «Юридична логіка» тісно пов'язана з усіма навчальними правничими дисциплінами.

Виходячи з мети викладання юридичної логіки, її вивченню не передуює опанування інших правничих навчальних дисциплін. Навпаки, опанування юридичної логіки є передумовою успішного вивчення інших правничих дисциплін.

Мета і завдання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична логіка» є: оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями про форми і правила логічного мислення, основами юридичної аргументації.

Завдання дисципліни: надати системне уявлення про форми і правила логічного мислення, основи юридичної аргументації.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 19. Знання і розуміння основ наукового пізнання.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Формат дисципліни «Юридична логіка»

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
	90 годин
лекції	18
практичні заняття/ семінарські	22
консультації	2
самостійна робота	48

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/ годин	Кількість змістовних модулів	Форма контролю	Обов'язкова/ вибіркова
2021/2022	1	1-й	3 кредити/ 90 год.	1	залік	обов'язкова

Результати навчання

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності

ПРН 18. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи

Тематичний план вивчення дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Юридична логіка» складається з 7 тем:

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Юридична логіка».

Тема 2. Поняття. Судження.

Тема 3. Основні закони правильного мислення.

Тема 4. Умовивід.

Тема 5. Логічні основи теорії аргументації.

Тема 6. Гіпотеза

Тема 7. Модальні логіки. Деонтична логіка.

Політика дисципліни

Несвоєчасно виконані завдання не можуть бути оцінені у максимальну кількість балів, передбачену за їх виконання.

Пропущені семінарські заняття слід відпрацювати (згідно з графіком надання консультацій науково-педагогічним складом кафедри).

Академічна доброчесність

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Факти порушення особами, що навчаються, норм Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Університету, він може звернутися за консультацією до Комісії.

За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: попередження; повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); позбавлення академічної стипендії; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету.

Система оцінювання та вимоги

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання здобувачами вищої освіти всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального матеріалу шляхом поточного та підсумкового контролю.

Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час відвідування лекцій, участі у семінарах та виконання інших видів роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **66 балів:** аудиторна робота: на семінарських заняттях – підготовка доповідей і виступ в аудиторії у вигляді усних відповідей, участь в обговоренні семінарських питань / дискусіях, виконання практичних завдань, виконання завдань тестового контролю; участь у роботі малих груп, розв'язуванні кейсів, демонстрація навичок soft skills; активна участь у лекційному занятті враховується при виставленні оцінки за відповідну тему;

- **34 бали:** опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовка рефератів, есе, презентацій; розв'язання кейсів, участь у наукових заходах.

Разом - **100 балів.**

В Університеті передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravova-baza>).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бандурка О. М., Тягло О. В. Юридична логіка : підручник. 2-е вид., переробл. і доповн. Х. : Золота миля, 2017. 216 с.
2. Конверський А.Є. Сучасна логіка (класична та некласична). 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2017. 294 с.
3. Логіка в запитаннях та відповідях: навч. посіб. для студ., що готуються до іспиту з логіки / Д. О. Войтенко, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва ; за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої. Харків : Право, 2019. 126 с.
4. Логіка для правознавців: навч. посіб. / [О. О. Бандура, О. І. Гвоздік, В. М. Кравець та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. 144 с
5. Логіка юридична: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 172 с.
6. Юридична логіка: підручник / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 248 с.

Додаткові:

1. Howard-Snyder F., Howard-Snyder D., Wasserman R. The Power of Logic. 5th edition. London : McGraw-Hill, 2013. 667 p.
2. Johnson R. H., Blair J. A. Informal Logic: An Overview. *Informal Logic*. 2000. Vol. 20 (2). P. 93-107
3. Карамішева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика: посібник для студентів та аспірантів. Л.: Астролябія, 2002. 352 .с.
4. Логико-риторические аспекты диалога: монографія / [В. Ф. Берков и др. ; под ред. И. В. Хоменко] ; Киев. нац. ун-т им. Тараса Шевченко. К. : Киевский университет, 2011. 173 с.
5. Пхиденко С. С. Короткий екскурс в історію логіки (від стародавнього до нового часу) Луцьк : Надстир'я, 2007. 100 с.
6. Рабінович П.М., Дудаш Т.І. Правнична мова: основні складники (загальнотеоретична характеристика). *Вісник Національної академії правових наук України* 2017. № 1 (88).С. 17-29.

7. Тягло О.В. Юридична логіка чи логіка для юристів?
https://www.researchgate.net/publication/323174922_Uridicna_logika_ci_logika_dla_uristiv

8. Юркевич О. М. Деонтична логіка. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Харків, 2017. Т. 2: Філософія права. С. 198–202.

Інформаційні ресурси:

1. Lex: правовий портал: http://ukr-pravo.at.ua/index/porivnjalne_pravoznavstvo_novij_pidruchnik_z_porivnjalnogo_pravoznavstva/0-4320

2. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій:
<http://ials.sas.ac.uk/library/library.asp>

3. Німецькі бібліотеки: <https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/>

4. Підручники онлайн: <http://textbooks.net.ua/content/section/29/35/>

5. Портал «Право України»: <http://pravo-ukraine.org.ua/resyrsi/biblioteka/sravnitelnoe-pravovedenie/6869-porivnyalne-pravoznavstvo-pidruchnik-sajidov-a-x>

6. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету:
<http://library.law.yale.edu/>

7. Юридичний портал: навчальна і довідкова література:
<http://yport.inf.ua/sravnitelnoe-pravovedenie-osnovnyie-pravovyie.html>.